

Evoluția pieței: Reziduuri alimentare (CN 23) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 23 din Nomenclatura Combinată cuprinde reziduurile și deșeurile industriei alimentare, precum și preparatele pentru hrana animalelor. Acest sector joacă un rol esențial în asigurarea furajelor pentru sectorul zootehnic al Uniunii Europene și în exportul de produse cu valoare adăugată. Datele din perioada 2015–2025 evidențiază o transformare importantă: reducerea semnificativă a deficitului comercial, impulsionată de un dinamism puternic al exporturilor și de o reorientare a fluxurilor comerciale sub impactul tensiunilor geopolitice și al schimbărilor de pe piețele internaționale. Analiza de față, bazată exclusiv pe cifrele disponibile, descrie și interpretează aceste dinamici.

1. Reducerea deficitului comercial prin dinamica exporturilor și evoluția favorabilă a prețurilor

Exporturile UE au crescut cu 71,6% în valoare, de la 5,79 miliarde EUR la 9,94 miliarde EUR, în timp ce importurile au consemnat un avans de doar 12,5%

Evoluția generală a comerțului ilustrează ritmuri de creștere profund diferite. În 2025, valoarea exporturilor extra-UE a atins 9.944.721.495 EUR, față de 5.794.583.364 EUR în 2015, în vreme ce importurile au urcat de la 10.544.531.936 EUR la 11.859.771.859 EUR. Ritmul exporturilor a fost de peste cinci ori mai rapid decât cel al importurilor.

Indicator	2015	2025	Modificare (%)
Exporturi (EUR)	5.794,58 mil. €	9.944,72 mil. €	+71,6%
Importuri (EUR)	10.544,53 mil. €	11.859,77 mil. €	+12,5%
Balanță (EUR)	-4.749,95 mil. €	-1.915,05 mil. €	+59,7% (ameliorare)

Prețurile unitare la export au înregistrat un salt de 49,8%, reflectând orientarea spre produse cu valoare adăugată mai mare

Creșterea valorică a exporturilor nu este explicată doar de volume. Cantitățile exportate au sporit cu 14,6% (de la 8,1 milioane tone la 9,3 milioane tone), în timp ce prețul mediu pe tonă a sărit de la 714,70 EUR la 1.070,43 EUR. La import, dimpotrivă, prețurile au avansat

marginal (de la 364,39 EUR/tonă la 381,61 EUR/tonă, doar +4,7%), iar volumele au crescut cu numai 7,4%. Astfel, raportul de preț s-a modificat net în favoarea UE.

Deficitul comercial s-a redus cu 59,7%, de la -4,75 miliarde EUR la -1,92 miliarde EUR, pe fondul unei creșteri modeste a volumului importurilor

Balanța comercială, deși rămâne deficitară, a cunoscut o îmbunătățire remarcabilă. Dacă în 2015 deficitul depășea 4,7 miliarde EUR, în 2025 acesta s-a redus la 1,9 miliarde EUR. Contribuția principală a venit din partea exporturilor, al căror avans valoric mult peste cel al importurilor a comprimat puternic decalajul. Aceasta indică o competitivitate în creștere a produselor UE pe piețele terțe.

2. Reorientarea fluxurilor comerciale pe fondul tensiunilor geopolitice și al diversificării piețelor

Importurile din Rusia s-au prăbușit cu 94%, în timp ce Ucraina a devenit un furnizor tot mai important pentru UE

Principalii parteneri comerciali dezvăluie șocuri geopolitice puternice. Importurile din Federația Rusă, care în 2015 se ridicau la 416,60 milioane EUR, s-au redus la doar 24,99 milioane EUR în 2025 (–94,0%). În același interval, livrările din Ucraina au crescut de la 461,58 milioane EUR la 804,69 milioane EUR (+74,3%), consolidându-și rolul în aprovizionarea cu reziduuri agricole. Creșterea volatilității prețurilor (coeficient de variație de 0,36 pentru Rusia, 0,22 pentru Ucraina) subliniază perturbările de pe aceste rute.

Principalii furnizori de șroturi, Brazilia și Argentina, rămân dominanți, însă prețurile de import au suferit șocuri puternice în 2021-2022

Brazilia și Argentina asigură împreună peste jumătate din importurile extra-UE ale capitolului 23. Brazilia a atins 3.600,92 milioane EUR în 2025 (+19,5% față de 2015), iar Argentina 2.595,39 milioane EUR (–13,6%). În anii 2021–2022, prețurile acestor importuri de materii prime au explodat: prețul mediu al importurilor din Brazilia a urcat cu 38,8% peste nivelul de referință, iar cel din Argentina cu 41,8% (evenimente de șoc identificate în analiza șocurilor de preț). Aceste creșteri explozive, deși temporare, au tensionat balanța de plăți.

Destinațiile de export s-au diversificat semnificativ: Elveția, Israel, Norvegia și Turcia au înregistrat creșteri de peste 100%

Pe palierul exporturilor, piața Regatului Unit a rămas cea mai mare destinație, crescând de la 1.544,02 milioane EUR la 2.274,95 milioane EUR (+47,3%). Însă cele mai spectaculoa-

se dinamici s-au înregistrat spre (i) Israel (+117,4%, la 217,77 mil. €), (ii) Elveția (+111,1%, la 581,17 mil. €), (iii) Turcia (+105,4%, la 437,97 mil. €) și (iv) Norvegia (+97,4%, la 722,26 mil. €). Indicele Herfindahl-Hirschman al exporturilor a scăzut de la 926 la 737 (–20,4%), confirmând o mai mare dispersie a partenerilor.

Partener	Exporturi 2015 (mil. €)	Exporturi 2025 (mil. €)	Variație (%)
Regatul Unit	1.544,02	2.274,95	+47,3%
Elveția	275,27	581,17	+111,1%
Norvegia	365,83	722,26	+97,4%
Turcia	213,19	437,97	+105,4%
Israel	100,19	217,77	+117,4%

3. Structura comerțului pe produse și specializarea statelor membre

În exporturi domină preparatele pentru hrana animalelor (2309), cu peste 80% din total, în timp ce importurile sunt dominate de turtele din soia (2304)

Comparația pe sub-produse arată o separare netă între materiile prime importate și produsele finite exportate. În 2025, importurile extra-UE au fost conduse de șroturile de soia (cod 2304) cu 6,93 miliarde EUR, urmate de alte turte vegetale (2306) cu 977 milioane EUR și de preparate furajere (2309) cu 2,70 miliarde EUR. La export, preparatele furajere (2309) au generat 8,07 miliarde EUR, adică peste 81% din valoarea totală exportată, iar prețul unitar al acestora a urcat de la 1.188 EUR/tonă la 1.802 EUR/tonă. În contrast, prețul tonelor de soia importate a scăzut de la 378 EUR la 332 EUR.

Cele mai specializate state membre în acest sector sunt Ungaria, Letonia și Polonia, în timp ce Malta și Luxemburg participă marginal

Specializarea relativă (RSCA) în 2025 situează pe primele locuri Ungaria (RSCA 0,33; 2,0% din exporturile UE), Letonia (0,27) și Lituania (0,21), alături de Polonia și Danemarca. La polul opus, Malta (–0,9986), Luxemburg (–0,6848) și Irlanda (–0,6524) au o prezență aproape inexistentă în comerțul cu aceste bunuri. Această concentrare regională reflectă legătura cu agricultura și industria de procesare a cerealelor și oleaginoaselor din Europa Centrală și de Nord.

Raportor (UE)	RSCA (2025)	RCA (2025)	Pondere în comerțul cap. 23 (%)
Ungaria	0,33	1,98	5,3%
Letonia	0,27	1,74	0,6%
Lituania	0,21	1,55	1,0%
Polonia	0,20	1,51	10,0%
Danemarca	0,19	1,48	2,5%

Concentrația pieței a scăzut atât la import, cât și la export, semnalând o diversificare sănătoasă a partenerilor comerciali

Indicele HHI confirmă reducerea dependenței de un număr redus de actori. HHI-ul valorii importurilor a scăzut de la 1820 la 1596 (–12,3%), iar cel al exporturilor de la 926 la 737 (–20,4%). În paralel, volatilitatea ridicată a unor parteneri (India, Paraguay, Rusia la import; China, Rusia, Vietnam la export) a determinat operatorii să-și extindă portofoliul de furnizori și clienți, ceea ce a sporit reziliența lanțurilor de aprovizionare.

Concluzie

Comerțul extra-UE cu reziduuri alimentare și preparate furajere a traversat o perioadă de transformare profundă între 2015 și 2025. Creșterea puternică a exporturilor, dublată de o evoluție favorabilă a prețurilor unitare, a redus substanțial deficitul comercial. În același timp, reconfigurarea parteneriatelor ca urmare a războiului din Ucraina și a sancțiunilor, precum și diferențierea între materiile prime importate și produsele finite exportate, au remodelat geografia comerțului. Diversificarea destinațiilor de export și reducerea concentrării pieței oferă Uniunii o poziție mai echilibrată și mai rezistentă la șocuri externe, iar specializarea unor state membre confirmă potențialul competitiv al acestui sector în viitor.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.